

ด่วนมาก

ที่ นท ๐๓๔๒/ว ๑๙

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนนครสวรรค์ กท ๑๐๓๐๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๓๖

เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทะเบียนราชภูมิ

เรียน นายทะเบียนจังหวัดทุกจังหวัดและนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

ข้างต่อไปนี้ ๑. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ลับ ด่วนที่สุด ที่ นท ๐๓๔๒/ว ๑๐ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๓๔

๒. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ลับ ด่วนที่สุด ที่ นท ๐๓๔๒/ว ๒๓ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ นท ๐๓๔๒/ว ๗๔๕

ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๓๖

๒. แบบตัวอย่างตราสัญลักษณ์ประจำท้องด้านหลังสูตรบัตร จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่ข้างต่อไปได้แจ้งแนวทางปฏิบัติในเรื่อง สัญชาติของบุคคลตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๓๔ เพื่อโปรดทราบและแจ้งให้สำนักทะเบียนต่าง ๆ ในเขตครับผิดชอบต่อปฏิบัติ นั้น

สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง ได้รับข้อหารือจากสำนักทะเบียนและหน่วยงานต่าง ๆ ในปัจจุบันข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติสัญชาติฯ เป็นจำนวนมาก จึงได้นำเรียนฯ ฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ ในส่วนที่เกี่ยวกับการทะเบียนราชภูมิ ซึ่งฯ ฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ให้ความเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ ดังนั้น เพื่อให้สำนักทะเบียนต่าง ๆ ได้ปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน จึงขอกำหนดแนวทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. ยกเลิกหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ลับ ด่วนที่สุด ที่ นท ๐๓๔๒/ว ๑๐ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๓๔ และหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ลับ ด่วนมาก ที่ นท ๐๓๔๒/ว ๒๓ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๔ ทั้งนี้ให้ไม่มีผลกระทำบุคคลต่อการปฏิบัติที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

๒. ให้สำนักทะเบียนต่าง ๆ ลงรายการสัญชาติของบุคคลในเอกสารการทะเบียนราชภูมิ ตามแนวทางการวินิจฉัยสัญชาติของบุคคลตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งปรากฏในหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ นท ๐๓๔๒/ว ๗๔๕ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๓๖

๓. แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย

๓.๑ เมื่อบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๗๔ ยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อและขอลงสัญชาติไทยในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) ต่อนายทะเบียน แห่งท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนา ให้นายทะเบียนดำเนินการตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางฯ พ.ศ. ๒๔๗๔ ข้อ ๑๐๓ โดยให้นายทะเบียนสอบสวนและบันทึกปากคำผู้ร้องไว้ใน ปค. ๑๔ ให้ปรากฏรายละเอียด เกี่ยวกับบิดา มารดาของผู้ร้องว่ามีสัญชาติใดและมีภูมิลำเนาที่ใด และอาจสอบสวนพยานบุคคล เพิ่มเติมได้ไม่เกิน ๓ ปีก แนวทางการนี้ที่ผู้ร้องมีบิดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย มารดาเป็นคนไทยด้วย ตามมาตรา ๗ หวิ บิดามารดาไม่ได้จดทะเบียนสมรส หรือมิได้จดทะเบียนรับรองบุตร หรือ ไม่มีคำพิพากษาของศาลให้ผู้ร้องเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของบิดา ในกรณีนี้ให้ผู้ร้องพิสูจน์ หรือแสดงหลักฐานจนเป็นที่เชื่อถือได้ว่ามีบิดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย

๓.๒ กรณีบุคคลตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๗๔ มีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) โดยระบุในช่องสัญชาติเป็น “ไทย” ซึ่งเคยเป็นผู้อยู่ในช่ายที่ต้อง ถูกถอนสัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ แต่สำนักทะเบียนยังมิได้ดำเนินการ จໍาหน่ายชื่อออจากทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) และเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๓) ตามระเบียบเดิม กรณีนี้ให้คงรายการบุคคลดังกล่าวรวมทั้งเลขประจำตัวประชาชนไว้ในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) โดยให้หมายเหตุในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) ว่า “บุคคลล่าดับที่....ได้สัญชาติไทยตาม ม. ๑๐ แห่ง พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๗๔” แล้วลงชื่อนายทะเบียนและวันเดือนปี ก้าวไป

๓.๓ กรณีบุคคลตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๗๔ ซึ่งมีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) โดยระบุในช่องสัญชาติเป็นสัญชาติอื่นซึ่งเคยเป็นผู้อยู่ในช่าย ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ แต่สำนักทะเบียนยังมิได้จໍาหน่ายชื่อออจากทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) และเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๓) ตามระเบียบเดิม กรณีนี้ให้คงรายการบุคคล ดังกล่าวรวมทั้งเลขประจำตัวประชาชนไว้ในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) พร้อมทั้งให้แก้ไขรายการ สัญชาติเป็นไทยให้ถูกต้อง โดยให้นายทะเบียนหมายเหตุในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) ว่า “บุคคล ล่าดับที่....ได้สัญชาติไทย ตาม ม. ๑๐ แห่ง พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๗๔” แล้วลงชื่อ นายทะเบียนและวันเดือนปี ก้าวไป พร้อมกับให้รายงานการแก้ไขสัญชาติตามแบบพิมพ์ ท.ร. ๙๗ ก. ด้วย

๓.๔ กรณีที่สำนักทะเบียน รับแจ้งการเกิดให้แก่บุคคลตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๗๔ ซึ่งเกิดตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๔ จนถึงวันที่ สำนักทะเบียนได้รับหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ลับ ค่วนที่สุด ที่ ๘๐๓๒๒/๒๙๐ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๔๗๔ โดยออกสูติบัตรเป็นสูติบัตร (ท.ร. ๑) และเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๓) ระบุว่า “ไม่ได้สัญชาติไทย” หรือสัญชาติอื่น ๆ ไว้แล้ว ให้ดำเนินการตามข้อ ๓.๑

๓.๔ สำหรับสูติบัตรซึ่งสำนักทะเบียนออกให้แก่บุคคลตามข้อ ๓.๒-๓.๔ ให้หมายเหตุด้านหลังสูติบัตรตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้ โดยไม่ต้องแก้ไขรายการใด ๆ ในสูติบัตร แล้วลงชื่อ นายทะเบียนพร้อมวันเดือนปี กับกับ สำหรับสูติบัตรที่ออกโดยสำนักทะเบียนอื่น ให้นายทะเบียนดำเนินการ เช่นเดียวกันแล้วให้สำเนาสูติบัตรซึ่งได้ดำเนินการหมายเหตุไว้ถูกต้องแล้วให้สำนักทะเบียนที่ออกสูติบัตรเพื่อหมายเหตุในสูติบัตร ตอบที่ ๒ ด้วย

กรณีสูติบัตรชำรุดในสาระสำคัญหรือสูญหายและสำนักทะเบียนไม่อาจสำเนาสูติบัตรของบุคคลดังกล่าวได้ ให้หมายเหตุในทะเบียนบ้านเท่านั้น

๔. แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้เกิดและการณาจาร์ไทย

กรณีบุตรเกิดและการณาจาร์ไทย โดยมีบิดาเป็นคนด่างด้าว มาตราสัญชาติไทย บิดามารดาจะติดทะเบียนสมรสหรือไม่ก็ตาม และบุตรแจ้งการเกิดตามกฎหมายของประเทศไทย แล้วเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร ให้นายทะเบียนดำเนินการตามระเบียบสำนักงานกลางฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๙๖

อนึ่ง ในกรณีนี้ ถ้าผู้ร้องถือในสำคัญประจำตัวคนด่างด้าว หรือในสำคัญถินที่อยู่ ให้ดำเนินการเพิ่มเติมกัน และเมื่อได้เพิ่มขึ้นในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) แล้ว ให้แจ้งผู้ร้องนำใบสำคัญประจำตัวคนด่างด้าว หรือในสำคัญถินที่อยู่ คืนให้แก่หน่วยงานที่ออกเอกสารด้วย

๕. การบุคคลตามข้อวินิจฉัยลัญชาติ กรณีที่ ๑๓ หรือกรณีที่ ๑๑ ซึ่งตามกฎหมายสัญชาติฉบับเดิมบุคคลดังกล่าวได้สัญชาติไทย แต่เมื่อพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มีผลให้บังคับบุคคลดังกล่าวไม่ได้สัญชาติไทย โดยผลของมาตรา ๗ ทวิ และมาตรา ๑๑ ให้นายทะเบียนดำเนินการตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐๔ พร้อมทั้งแจ้งให้บุคคลดังกล่าวทราบว่า มีสิทธิยื่นคำร้องขอสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง และมาตรา ๑๑ วรรคท้ายได้

๖. เมื่อนายทะเบียนได้ลงชื่อในเอกสารการลงทะเบียนราษฎร์ไม่ว่าในกรณีใด ๆ ให้ประทับชื่อและตัวแทนพร้อมวัน เดือน ปี กับกับทุกครั้ง เพื่อเป็นหลักฐานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเชื่อถือได้ว่าเอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารที่ออกโดยถูกต้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้แจ้งให้สำนักทะเบียนในความรับผิดชอบถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายชูวงศ์ ฉายมนตร)

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักงานกลางทะเบียนราชภรา
ฝ่ายอำนวยการทะเบียนราชภรา
โทร. ๐๒-๒๕๗๗๑๒๙